

JAARVERSLAG atlas

Een terugblik op 2025

Vlaanderen
is divers

1.	Inleiding	3

Atlas versterkt nieuwkomers en anderstaligen

2.	Atlas versterkt de competenties en zelfredzaamheid van nieuwkomers en anderstaligen	5
2.1.	Instroom meerderjarige nieuwkomers	6
2.2.	Instroom minderjarige nieuwkomers	6
3.	Anderstaligen versterken hun competenties en zelfredzaamheid met een inburgeringsprogramma	7
3.1.	Anderstaligen krijgen informatie en een intake in functie van een traject op maat	7
3.1.1.	Informeren en werven van anderstaligen	7
3.1.2.	Aanmeldingen en eerste inburgeringscontracten	8
3.2.	Inburgeraars krijgen trajectbegeleiding en maatschappelijke oriëntatie op maat	9
3.2.1.	Trajectbegeleiding	9
3.2.2.	Maatschappelijke Oriëntatie (MO)	10
3.3.	Minderjarige nieuwkomers krijgen een toeleidingstraject op maat	10
4.	Behoeftegericht aanbod Nederlands voor volwassen anderstaligen	12
4.1.	Behoeftegerichte Intake NT2 - Regie NT2	12
4.2.	Hoogopgeleiden met educatief perspectief	13
4.3.	Certificerende taaltesten Nederlands	14
5.	De doelgroep van het integratie- en inburgeringsbeleid neemt actief deel aan de samenleving: maatschappelijke participatie	15
5.1.	Atlas leidt toe naar maatschappelijke participatie	15
5.2.	Atlas organiseert participatie-activiteiten in samenwerking met partners	15
6.	Oekraïne	16

Atlas ondersteunt diensten en organisaties

7.	Atlas ondersteunt de werking van stedelijke diensten en organisaties rond de diversiteit van de stad	17
7.1.	Taal en diversiteitsbeleid	17
7.2.	Ondersteuning van organisaties bij het creëren en aanbieden van taaloefenkansen.	18
7.3.	Migratierecht	19
7.4.	Sociaal tolken en vertalen (STV)	20

Atlas versterkt samenleven in diversiteit

8.	Atlas versterkt het samenleven in diversiteit in de stad	22
8.1.	Positionering en promotie van het aanbod	23
8.1.1.	Positionering en zichtbaarheid van Atlas	23
8.1.2.	Focus in communicatie op het thema 'activering'	23
8.1.3.	Aanbod in de kijker	24
8.2.	Storytelling en activiteiten	24
8.2.1.	Storytelling	24
8.2.2.	Activiteiten	25

Atlas is wendbaar naar de toekomst

9.	Samenwerkingen en projecten	26
9.1.	Afgeronde projecten in 2025	27
9.1.1.	Vervolgtrajecten na inburgering (VIB)	27
9.1.2.	DemoKlap Lager Onderwijs - Schooljaar 2024 - 2025	27
9.1.3.	Plan Samenleven - Actie-5 Oefenkansen Nederlands organiseren	28
9.2.	Lopende projecten	28
9.2.1.	Netwerk participatietraject Antwerpen	28
9.2.2.	Actieplan 2024 - 2026 Netwerk Participatietraject Antwerpen	29
9.2.3.	Vlot & Duurzaam Activeren van Inburgeraars (VDAI)	29
9.2.4.	Horizon - Samen op weg naar werk en welzijn	30
9.2.5.	All Inclusive - Partnerschappen inclusieve werkvloeren	30
9.3.	Nieuwe projecten	31
9.3.1.	Oefenkansen Nederlands	31
10.	Atlas is een wendbare organisatie	32
10.1.	Voorbereiding van het strategisch plan 2026-2031	32
10.2.	Duurzame financiële situatie - optimalisatieoefening 2025	32
10.3.	Digitale transformatie en innovatie	33
10.4.	Analytische rapportering	33
10.5.	Bouwproject Atlas II	34

© Dries Luyten

1. Inleiding

Antwerpen is een diverse stad waar iedereen telt, actief participeert, kansen krijgt en grijpt. Een stad waar Antwerpenaren elkaar vinden en de samenleving versterken.

Atlas integratie en inburgering Antwerpen voert als stedelijke vzw het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid uit in stad Antwerpen en neemt daarbij extra stedelijke opdrachten op. **Atlas versterkt nieuwkomers en Antwerpse organisaties**. We begeleiden nieuwe Antwerpenaren bij een vlotte start in 't stad: Nederlands leren, werk vinden en de samenleving ontdekken. Organisaties stimuleren we om hun werking af te stemmen op onze diverse samenleving, via advies en ondersteuning rond taal- en diversiteitsbeleid, zodat ook nieuwkomers en anderstaligen alle kansen hebben om volwaardig te participeren. Zo bouwt Atlas mee aan een diverse stad, een thuis waar alle Antwerpenaren actief aan bijdragen en waar iedereen kansen krijgt en grijpt.

Dit jaarverslag geeft een **overzicht van de realisaties van Atlas in 2025**. Een jaar waarin we kwalitatieve dienstverlening vooropstelden en tegelijk een **jaar van verandering en voorbereiding op de toekomst**. De overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis betekende een belangrijke stap in de verdere professionalisering van de organisatie. Het zorgt ervoor dat we meer geïntegreerd en klantgericht kunnen werken.

Atlas startte in 2025 met de voorbereiding van een nieuw strategisch plan voor de periode 2026-2031. Dit plan vertaalt de ambities uit het Vlaamse regeerakkoord 2024–2029 en het stedelijke bestuursakkoord 2025–2030 naar organisatiedoelstellingen van Atlas. We hielden ook rekening met de maatschappelijke uitdagingen die we zien, klantinzichten en de expertise in onze organisatie. Zo legden we de **basis voor duidelijke en gedragen strategische keuzes vanaf 2026** en voor een verdere versterking van de rol van Atlas in het integratie- en inburgeringsbeleid in Antwerpen.

2025 was ook een jaar waarin we bewuste financiële keuzes moesten maken. We deden een **optimalisatieoefening** met als doel om onze Vlaamse en stedelijke opdrachten op een duurzame manier in te bedden in onze dienstverlening binnen de beschikbare financiering. Daarbij hielden we rekening met onze kernopdrachten en waakten we erover dat de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening op lange termijn verzekerd blijven.

De resultaten van 2025 onderstrepen het belang van samenwerking, gedeeld engagement en gerichte investeringen. De inzichten uit dit werkjaar vormen een belangrijke bouwsteen voor de verdere uitvoering van het strategisch plan. Samen met stad Antwerpen, Vlaanderen en onze partners blijft Atlas streven naar **duurzame antwoorden op de uitdagingen van een diverse stad**.

- **DOEL EN DRAAGWIJDTE VAN DIT RAPPORT**

Dit jaarverslag wordt opgemaakt in uitvoering van artikel 16 §2 van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en stad Antwerpen over de uitvoering van het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid op het grondgebied van stad Antwerpen. Dit artikel stelt het volgende:
'De stad voegt een inhoudelijk jaarverslag toe aan de beleidsevaluatie van de jaarrekening dat weergeeft welke activiteiten en prestaties werden verricht of effecten werden bereikt in het kader van de uitvoering van de opdrachten vermeld in artikel 6 §2. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de door de minister vastgelegde set kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. Deze minimale set indicatoren wordt bepaald in het subsidiebesluit voor het desbetreffende kalenderjaar'.

Dit verslag vertrekt vanuit de indicatoren die de minister vastlegde. Het vormt geen weergave van de volledige dienstverlening of alle opdrachten van Atlas. Ook op vlak van structuur en indeling gaan we verder op de vastgelegde indicatoren.

TOELICHTING BIJ DE OPBOUW VAN HET VERSLAG

Punten 2 tot en met 5 van dit verslag bevatten de cijfers voor de reguliere werking inclusief Oekraïense tijdelijk ontheemden. In punt 6 worden de deelcijfers voor Oekraïense ontheemden nog eens afzonderlijk weergegeven.

BELANGRIJKE KANTTEKENING BIJ DE CIJFERS

Door de overgang naar een nieuw klantvolgsysteem in 2025 kunnen in dit jaarverslag voor enkele indicatoren geen cijfers worden gerapporteerd. De omschakeling ging gepaard met gewijzigde registratiemethodes en dit leidde tot een onderbreking in de rapportering. Vergelijking met cijfers van vorige jaren vraagt voorzichtigheid.

atlas versterkt nieuwkomers & anderstaligen

2. Atlas versterkt de competenties en zelfredzaamheid van nieuwkomers en anderstaligen

In 2025 bleef Atlas volop investeren in **kwalitatieve inburgering en Nederlands** voor anderstaligen. We bieden nieuwkomers kansen om hun talenten te ontwikkelen, hun zelfredzaamheid te versterken en een actieve rol op te nemen in onze samenleving.
Ook dit jaar begeleidden we hen bij het bereiken van een hoger niveau Nederlands, bij het leren kennen van onze samenleving en haar waarden en normen, bij het zoeken naar werk en bij het opbouwen van een sociaal netwerk.

In 2025 lag de focus daarnaast op de **activering van (ex) inburgeraars en anderstaligen**. Verschillende initiatieven werden opgestart of verder uitgebouwd om deze doelgroep sterker toe te leiden naar werk, een opleiding en maatschappelijke participatie:

- de verdere uitrol van het Vlaams project 'Vlot en Duurzaam Activeren van Inburgeraars' (VDAI), het vroegere 'Turboplan' (zie **9.2.3**)
- de continuering van 'Horizon, het Antwerps lokale partnerschap' tussen 16 organisaties (zie **9.2.4**), dat zich richt op activering van kwetsbare doelgroepen
- een versterkte samenwerking met partners met het oog op activering, met belangrijke stappen richting een geïntegreerd stedelijk arbeidsmarktbeleid waarbij partners vanuit een gedeelde ambitie een geïntegreerde lokale aanpak ontwikkelen.

Het project 'Vervolgtrajecten na Inburgering' (VIB, zie **9.1.1**) werd afgerond en inzichten rond doelen, drempels en noden van (ex-)inburgeraars werden meegenomen naar zowel het project **VDAI** als de reguliere dienstverlening.

2025 was ook een jaar van interne verandering. De **overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis** in mei 2025 was een noodzakelijke stap in de verdere professionalisering van onze werking, maar bracht ook enkele uitdagingen met zich mee. De implementatie ging gepaard met een sluitingsperiode voor onze dienstverlening en een opleidingsperiode voor onze medewerkers, waardoor we gedurende enkele weken minder klanten konden verder helpen. In de loop van 2025 werd het systeem nog verder ontwikkeld en bijgestuurd, zodat het in de toekomst onze dienstverlening optimaal kan ondersteunen. Deze implementatie heeft een **impact op de realisaties in 2025 en op de rapportagemogelijkheden**. Waar relevant zal deze impact expliciet toegelicht worden.

2.1. INSTROOM MEERDERJARIGE NIEUWKOMERS

Door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis zijn voor 2025 voorlopig geen cijfers beschikbaar over het totaal aantal nieuwkomers in Vlaanderen of in stad Antwerpen. Daardoor kunnen we in dit jaarverslag ook geen informatie geven over het profiel van de nieuwkomers. We verwachten dat deze cijfers beschikbaar zullen worden de komende maanden. Ze kunnen geraadpleegd worden op de website van het **Agentschap Integratie en Inburgering Vlaanderen**.

Instroom meerderjarigen	2019	2020	2021	2022*	2023*	2024	2025
Antwerpen	9.405	7.133	6.231	10.899	9.078	9.920	Niet beschikbaar
Vlaanderen	52.339	42.395	39.291	62.641	54.813	52.976	Niet beschikbaar

* Percentages op basis van de gecorrigeerde cijfers. Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) corrigeerde de instroomcijfers retroactief omwille van technische redenen (voor 2022 + en voor 2023 -).

2.2. INSTROOM MINDERJARIGE NIEUWKOMERS

Door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis zijn voor 2025 voorlopig geen cijfers beschikbaar over het totaal aantal minderjarige nieuwkomers in Vlaanderen of in stad Antwerpen. We verwachten dat deze cijfers beschikbaar zullen worden de komende maanden. Ze kunnen geraadpleegd worden op de website van het **Agentschap Integratie en Inburgering Vlaanderen**.

Instroom minderjarigen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antwerpen	2361	1.379	1.834	2.248	2.588	3.099	Niet beschikbaar
Vlaanderen	12593	8.947	10.858	13.448	15.275	15.535	Niet beschikbaar

3. Anderstaligen versterken hun competenties en zelfredzaamheid met een inburgeringsprogramma

3.1. ANDERSTALIGEN KRIJGEN INFORMATIE EN EEN INTAKE IN FUNCTIE VAN EEN TRAJECT OP MAAT

3.1.1. Informeren en werven van anderstaligen

De doelgroep nieuwkomers in de stad snel bereiken blijft het primaire doel van werving voor inburgering in Antwerpen. De motivatie van de nieuwkomer om de taal te leren en de samenleving te leren kennen is het grootst bij aankomst. Nieuwkomers die in Antwerpen komen wonen, ontvangen een wervingsbrief van Atlas. Via deze brief worden ze uitgenodigd om al dan niet verplicht in te stappen in het inburgeringstraject. Hoewel deze wervingsbrieven door de overgang naar het nieuwe klantvolgsysteem allis tijdelijk niet verstuurd konden worden, bleven veel nieuwkomers spontaan de weg naar Atlas vinden.

Sinds de grondige vernieuwing van onze website is deze nog toegankelijker. De informatie over het inburgeringstraject is in 8 talen beschikbaar en bezoekers kunnen er ook videogetuigenissen van ex-inburgeraars bekijken. Atlas was in 2025 ook actief op LinkedIn, Instagram en Facebook en blijft zo inzetten op naamsbekendheid en positionering.

Atlas stimuleert ook actieve doorverwijzing door ervoor te zorgen dat partners en relevante organisaties goed op de hoogte zijn van het aanbod.

De intake, begeleiding en lessen maatschappelijke oriëntatie in de eigen taal/contacttaal van de klant blijven een sterke troef om nieuwkomers te overtuigen van de meerwaarde van ons aanbod. Ook de nauwe samenwerking tussen NT2-partners en Atlasmedewerkers die de klant rechtstreeks kunnen inschrijven in een cursus NT2 (Nederlands als 2de taal), vormt een sterkte.

Dankzij verschillende trajecten zette Atlas zich in 2025 in om **kwetsbare doelgroepen** te bereiken, die een intrinsiek wervend aspect in zich dragen voor toekomstige klanten. Voorbeelden zijn:

- Nederlands voor ouders in samenwerking met De Schoolbrug vzw en de NT2-partners: anderstalige ouders die Nederlands volgen op de school van hun kind
- Taalbubbels+: inburgering voor moeders met jonge kinderen
- een MO-zomeraanbod voor jongeren
- infomarkten rond beroepsgerichte opleidingen en jobmatching.

3.1.2. Aanmeldingen en eerste inburgeringscontracten

Bij de eerste aanmelding bij Atlas krijgt elke anderstalige een intakegesprek met een trajectbepaler. Sinds 2024 werkt het team Trajectbepaling met een model van prescreening vóór de intake. In functie van efficiëntie worden potentiële inburgeraars vooraf gecontacteerd voor doelgroepbepaling, inschrijving bij VDAB en om vrijstellingen en attesten te checken.
Door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis zijn er voor 2025 geen cijfers voor aanmeldingen beschikbaar.

	Rechthebbend	Verplicht	Onbepaald	Totaal
2018	2.819	2.292	271	**5.382**
2019	3.098	2.398	316	**5.812**
2020	2.683	1.663	82	**4.428**
2021	3.401	2.498	104	**6.003**
2022	2.949	2.678	156	**5.783**
2023	3.575	2.598	60	**6.233**
2024	4.624	3.520	53	**8.197***
2025	Niet beschikbaar			

* Vanaf 1 januari 2024 worden de aanmeldingen Oekraïne geregistreerd in KBI Connect. De cijfers in de tabel voor 2022 en 2023 zijn exclusief Oekraïne. De totaalcijfers aantal aanmeldingen bij Atlas (regulier + Oekraïne) zijn 7708 (2022) en 8022 (2023).

Er werden in 2025 **5.295 eerste inburgeringscontracten** afgesloten, waarvan 2.386 met rechthebbende en 2.908 met verplichte inburgeraars. Dat is een daling van 13% eerste contracten ten opzichte van 2024. Die daling is grotendeels te verklaren door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis. Dit aantal vormt wel een stijging van 14% ten opzichte van het referentiejaar 2019. Die stijging is grotendeels te verklaren door de extra Oekraïense contracten.

Aantal eerste inburgeringscontracten	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Totaal Atlas	4.650	3.934	5.323	4.610	5.343	6.084	5.295

3.2. INBURGERAARS KRIJGEN TRAJECTBEGELEIDING EN MAATSCHAPPELIJKE ORIËNTATIE OP MAAT

3.2.1. Trajectbegeleiding

In 2025 was er nog steeds een groot aantal lopende begeleidingsdossiers. Het invoeren van het participatietraject en de standaardtest NT2 in maart 2022 heeft namelijk een impact op de duurtijd van het inburgeringstraject.

Atlas reikte in 2025 aan **4.592 inburgeraars een inburgeringsattest** uit. Dat is een stijging van bijna 4% ten opzichte van het jaar voordien.

Aantal inburgeringsattesten	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal Atlas	3.762	3.321	4.194	3.974	3.624	4.433	4.592

De implementatie van het nieuwe klantvolgsysteem allis had in 2025 een grote impact op team Trajectbegeleiding. De manier van registratie en opvolging van dossiers wijzigde grondig. Daarnaast werden de taken van een trajectbegeleider per trajectonderdeel verdiept:

- In functie van begeleiding rond het **trajectonderdeel NT2** (2e pijler) volgden trajectbegeleiders een vorming over taalverwerving 'Hoe leer je een nieuwe taal op een succesvolle manier?' en over het belang van geïntegreerde NT2-trajecten.
- Sinds 2023 volgen trajectbegeleiders ook het trajectonderdeel **participatietraject** (4e pijler) op: ze begeleiden inburgeraars die het participatietraject moeten of willen volgen om het juiste aanbod te vinden. Voor de ontwikkeling en uitbreiding van het aanbod in de stad ontvangt Atlas middelen van Europa-WSE. (zie **9.2.1** en **9.2.2**).
- Trajectbegeleiders volgen de verplichte inschrijving bij VDAB op, onder het trajectonderdeel **werk** (3e pijler). 89% van de inburgeraars die in 2025 een eerste contract tekenden bij Atlas en niet werkten, schreef zich binnen de 2 maanden in als werkzoekende bij VDAB.
- Binnen het project **'Vlot en duurzaam activeren van inburgeraars'** (VDAI, zie **9.2.3**) rondde het team Werk, dat in 2024 werd opgezet, zijn eerste volledige werkjaar af. Het team startte 2.177 begeleidingstrajecten naar werk voor werkzoekende inburgeraars op en 337 trajecten voor ex-inburgeraars. Binnen het project VDAI worden maximaal linken gelegd met de 4 pijlers van het inburgeringstraject om het activeringstraject geïntegreerd te laten verlopen met de reguliere dienstverlening. Zo spelen trajectbegeleiders een cruciale rol bij het bespreken van de ambities en de doelen van inburgeraars. Ze brengen in kaart over welke opleidingen, werkervaring en competenties inburgeraars beschikken en gaan met hen in gesprek over het belang van (duurzaam) werk.
- Sinds september 2025 brengen de trajectbegeleiders ook voor de **dienst Activering** van stad Antwerpen de opleidingen, werkervaring, competenties en mogelijke drempels van inburgeraars in kaart.
- Het **'lokaal partnerschap Horizon'** (zie **9.2.4**) dat opgezet werd in 2024, kreeg in 2025 meer vorm. 16 partnerorganisaties in de stad werken samen om mensen (waaronder nieuwkomers) met een complexe multiproblematiek te begeleiden en te activeren. Vanuit Atlas maken 3 trajectbegeleiders actief deel uit van het deze samenwerking.
- Sinds 2023 werkt Atlas actief aan de ontwikkeling en verfijning van concepten om meer op maat van de klant te begeleiden en het **eigenaarschap van de inburgeraar** tijdens het traject te verhogen. Dit doen we in nauwe samenwerking met de andere agentschappen. In 2025 werd de bepaling en registratie van klantprofielen voorbereid zodat trajectbegeleiders vanaf 2026 hun dienstverlening kunnen aanpassen conform het klantprofiel.

Atlas stuurde in 2025 138 vaststellingen van inbreuken naar de handhavingsambtenaar voor sanctionering. De meest voorkomende sanctioneringsdossiers in 2025 betreffen:

- niet regelmatig deelgenomen aan de cursus MO of NT2 (61%)
- niet tijdig aangemeld (21%)
- niet tijdig aangemeld na inbreuk (8%).

De inbreuken 'niet ingeschreven VDAB' en 'onvoldoende deelname aan het participatietraject' in functie van de nieuw bijgekomen pijlers komen zelden voor.

3.2.2. Maatschappelijke Oriëntatie (MO)

In 2025 volgden **5.021 inburgeraars een eerste les MO**. Tegenover het referentiejaar 2019 is dit een stijging met 34%.

De MO-cursussen in Atlas zijn een aanbod op maat op basis van 4 klantprofielen. Atlas zet in op digitale oefenkansen, ontmoeting, dialoog en opbouw van een netwerk. Daarom omvatten alle MO-cursussen bij Atlas een mix van fysieke lessen, digitale lessen en opdrachten.

Het behalen van de onderwijsdoelen wordt beoordeeld door een combinatie van een standaardtest MO (60% van het totaal) en een luik procesevaluatie (40% van het totaal). Met de procesevaluatie evalueren onze leerkrachten de cursisten doorheen de cursus op enkele kernvaardigheden, op actieve deelname en op aanwezigheid.

Iedere cursist die een MO-cursus afrondt, legt ook de **standaardtest MO** af. Daarnaast zijn er **vrijstellingstesten** voor nieuwkomers en anderstaligen die willen aantonen dat ze de doelen van maatschappelijke oriëntatie al beheersen. Exacte cijfers en slaagpercentages voor de testen zijn niet beschikbaar in dit jaarverslag door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis.

Aantal cursisten met eerste lesmoment MO	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Antwerpen	3.745	3.993	4.737	4.394	4.736	4.788	5.021
Vlaanderen	18.179	20.653	21.106	18.179	18.131	19.435	19.018

3.3. MINDERJARIGE NIEUWKOMERS KRIJGEN EEN TOELEIDINGSTRAJECT OP MAAT

In 2025 leidde Atlas in totaal **3.510 minderjarigen toe naar onderwijs** in Antwerpen. Het gaat hierbij om kinderen vanaf 2,5 tot en met 17 jaar die als nieuwkomer of in het kader van 'Meld Je Aan' (basisonderwijs én secundair onderwijs) worden toegeleid naar een school. Tegenover het referentiejaar 2019 vormt dit een stijging van 45%. De top 3 in nationaliteiten in 2025 is: Afghanistan, Oekraïne en Syrië.

Team Minderjarigen van Atlas gaat in gesprek met ouders over onderwijs. Ze informeren hen, zoeken een gepaste school en volgen de minderjarige op tot aan de inschrijving. We herwerkten onze brochure met informatie over onderwijs in Antwerpen en onze dienstverlening, en ontwikkelden schema's om deze gesprekken te ondersteunen.

Atlas is één van de **stedelijke aanmeldpunten** voor 'Meld Je Aan': Antwerpenaren op zoek naar een school voor het volgende schooljaar (basisonderwijs en 1e jaar secundair), kunnen bij de minderjarigenwerking terecht voor ondersteuning bij de aanmelding. In 2025 werden zo **837 aanmeldingen** gedaan. Atlas organiseerde een sensibiliseringsactie voor de aanmelding van 'instappertjes' of peuters die voor het eerst naar school moeten. We bereikten hiermee 1.126 ouders.

Ook in 2025 was Atlas het **centrale aanmeldpunt voor OKAN** in stad Antwerpen. Volgens afspraken gemaakt met alle scholen binnen het Lokaal Overleg Platform (LOP) Antwerpen melden alle kandidaat-OKAN-leerlingen zich bij Atlas. De medewerkers van de minderjarigenwerking doen een intake en screening en verwijzen door naar een gepaste school. Door de grote capaciteitsdruk komen veel jongeren op een wachtlijst terecht. Ook in 2025 werden opnieuw inspanningen gedaan om het aantal OKAN-plaatsen in stad Antwerpen te verhogen. De wachtlijsten werden in het najaar weggewerkt, maar de druk blijft hoog.

In het volwassenenonderwijs werd extra aanbod voor jongeren voorzien. CVO Encora, CVO Vitant en Ligo richtten 4 klassen met **specifiek aanbod voor jongeren** in, waar ook OKAN-jongeren en andere jonge nieuwkomers terecht kunnen. Dit intensief aanbod NT2 biedt extra ondersteuning aan de jongeren waar nodig, in samenwerking met Atlas. Hierdoor konden jongeren op de OKAN-wachtlijst sneller starten met een cursus NT2. Verschillende van deze jongeren nemen ook deel aan de Atlas jongeren zomercursus.

Jongeren met het statuut tijdelijk ontheemden (Oekraïne) hadden in schooljaar 2024-2025 de mogelijkheid om te kiezen voor individueel of collectief thuisonderwijs. Atlas heeft ouders hierover geïnformeerd, gelet op de wachtlijst voor OKAN-onderwijs. Vanaf september 2025 konden tijdelijk ontheemde jongeren niet meer voor collectief thuisonderwijs kiezen.

Sommige toeleidingen van nieuwkomers naar onderwijs vragen specifieke begeleiding of extra ondersteuning. Voor toeleiding van kinderen met een beperking werkt Atlas samen met het Centraal Meldpunt voor Risicojongeren. Op die manier kan een correcte inschatting gemaakt worden van de mogelijkheden of beperkingen van de kinderen. Atlas verwees 32 kinderen door naar het Centraal Meldpunt.

We merkten in 2025 ook dat verschillende jongeren en hun ouders drempels ervaren om hun traject in onderwijs verder te zetten. Contact met de school en/of het CLB wordt daarbij soms verbroken of loopt moeilijk. Team Minderjarigen heeft 62 jongeren en hun ouders in deze situatie gehoord en opnieuw in contact gebracht met onderwijs voor opvolging.

Een andere specifieke en uiterst kwetsbare groep zijn de niet-begeleide minderjarigen. Wanneer we vaststellen dat deze jongeren nog niet gekend zijn bij Dienst Voogdij, melden we hen aan.

In 2025 leidde Atlas **204 jongeren toe naar zomerscholen**. Tijdens de zomer voorzien verschillende organisaties activiteiten voor anderstalige nieuwkomers. Team Minderjarigen van Atlas werkt mee aan het toeleiden en inschrijven van de kinderen, ondersteunt de inschrijvingsdag bij Wereldhelden vzw (Zomerbabbel en Zomerklap) en evalueert achteraf. Omdat een groot aantal kinderen door plaatsgebrek nog niet kon starten in een OKAN-klas, werden de plaatsen van sommige initiatieven zoals Zomerklap van Wereldhelden vzw volledig voorbehouden voor hen.

Aantal minderjarigen met een toeleiding naar het onderwijs (kleuter, basis, secundair)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal Atlas	2.416	2.075	2.637	2.980	3.245	3.625	3.510

Atlas organiseert ook een **inburgeringstraject op maat van jonge nieuwkomers** (17-19 jaar), in samenwerking met partners. In de maand juli van 2025 startten 64 jongeren aan het traject met een zomeraanbod maatschappelijke oriëntatie op maat, en opvolgmomenten doorheen het jaar. Karel de Grote-hogeschool en Universiteit Antwerpen deden in 2024-2025 een impactonderzoek over het jongerentraject dat Atlas jaarlijks aanbiedt. Het rapport werd gefinaliseerd in 2025, het is **hier** te lezen. Daarnaast namen ook 30 jongeren deel aan het 'BENO'-traject (een samenwerking met VDAB, LIGO, CVO en Sporting A), dat jongeren versterkt in hun basisvaardigheden ter voorbereiding van werk of een opleiding.

4. Behoeftegericht aanbod Nederlands voor volwassen anderstaligen

4.1. BEHOEFTEGERICHTE INTAKE NT2 – REGIE NT2

Atlas voert intakegesprekken NT2 met volwassen anderstaligen die vragen hebben over Nederlands leren en oefenen. Tijdens dit gesprek bekijken we het taalniveau en de leerdoelen. Daarna adviseren we het meest geschikte NT2-aanbod en schrijven we de klant, indien mogelijk, meteen in.

In 2025 voerde Atlas **26.606 NT2-gesprekken** en realiseerde **18.427 NT2-plaatsingen voor 8.450 unieke personen**. Ten opzichte van 2024 is dit een daling van 17,6% van het aantal gesprekken, ten opzichte van het referentiejaar 2019 een daling van 2%.

Deze daling is te verklaren door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis, waardoor we tijdelijk minder kandidaat-cursisten konden ontvangen. Dankzij een goede samenwerking met de NT2-partners, gerichte doorverwijzingen en een strakke monitoring van het aanbod, slaagden we er wel in om mensen snel te laten starten met een aanbod NT2.

Op basis van de data die we registreren tijdens de intakes, andere relevante data en (beleids) tendensen maken we jaarlijks in maart het behoefteplan NT2 op en stemmen we vraag en aanbod NT2 op elkaar af. Dat gebeurt via de NT2-overleggen en de planningsgesprekken per aanbieder. Doorheen het jaar wordt de vraag gemonitord en sturen we bij waar nodig.

Samen met de NT2-partners streefde Atlas naar een behoeftedekkend aanbod voor alle klanten, inclusief Oekraïners. Er werd aanbod voorzien op minimaal 4 startmomenten, voor alle profielen, van laaggeletterd tot hooggeschoold (startniveaus) en op verschillende dagdelen (ook zaterdag voor bepaalde profielen).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
NT2-gesprekken Atlas	27.027	21.819	28.322	30.857	31.444	32.303	26.606

Naast dit reguliere aanbod, creëert Atlas samen met diverse (NT2-) partners ook geïntegreerd NT2- aanbod om contextleren te stimuleren.
Enkele voorbeelden van ingerichte trajecten:

- In september 2025 startte opnieuw een aanbod **'Nederlands voor ouders'** op verschillende scholen in Antwerpen, in samenwerking met De Schoolbrug en de stad (regie Onderwijs): 11 Kaap-groepen en 5 groepen Schoolklap.
- In samenwerking met de stedelijke dienst Activering werden intensieve voortrajecten en **versterkende BOOST-trajecten voor activeringsklanten** georganiseerd zowel voor Ligo- als voor CVO-profielen.
- Op vraag van de stedelijke dienst Personeel & Organisatie organiseerden de NT2-aanbieders op meerdere werkvloeren trajecten **'Nederlands op de werkvloer'**.

Daarnaast organiseerden de NT2-partners in samenwerking met andere opleidingen heel wat **behoeftegerichte geïntegreerde trajecten**.
Ze zijn gebundeld op **www.nederlandsplusopleiding.be**.

Ook in 2025 lag er een grote de focus op **jongeren**. Naast een intensief aanbod NT2, specifiek voor anderstalige jongeren vanaf 17 jaar, is er intussen voor een ruimere doelgroep jongeren (tot 22 jaar) een passend aanbod voor CVO- en Ligo-profielen. Atlas stuurde op basis van evaluatie in 2024 haar intakegesprekken met jongeren bij. Deze vernieuwde aanpak werd in 2025 geïmplementeerd en positief geëvalueerd door alle betrokkenen.

Ook de **kwaliteit en efficiëntie van de reguliere intake NT2** kreeg in 2025 de nodige aandacht: we organiseerden, in samenwerking met de andere agentschappen, een trefdag voor taalconsulenten met workshops, intervisies en infosessies die inzetten op de kwaliteit van de intake. Daarnaast waren er interne intervisies en gesprekken met de NT2-partners, zowel op Vlaams als op lokaal niveau, om uit te wisselen rond concrete cases en goede praktijken. De aandachtspunten uit deze sessies werden gedeeld met alle collega's die intakegesprekken voeren.

Bij de uitvoering van de **samenwerkingsovereenkomst** tussen **Atlas en Ligo** lag de focus in 2025 op de volgende inhoudelijke doelstellingen:

- een efficiënte intake en snelle instroom
- aanbod op maat rond maatschappelijke en professionele participatie
- aanbod en samenwerking rond digitalisering
- samenwerkingen rond vormingen, advies en beeldvorming

4.2. HOOGOPGELEIDEN MET EDUCATIEF PERSPECTIEF

- **Stadsbeurzen en adviezen studeren**
  In 2025 reikte Atlas 106 stadsbeurzen uit. De dalende trend van de voorbije jaren zet zich verder. Dat heeft te maken met het stijgend aantal Linguapolisbeurzen dat VDAB voorziet voor anderstaligen. Atlas gaf ook 597 adviezen 'verder studeren' voor nieuwkomers en anderstaligen met een educatief perspectief. Dat cijfer ligt in de lijn van het jaar voordien.

- **Advies zelfstudie**
  Advies zelfstudie waarbij anderstaligen advies krijgen van Atlas om zelfstandig Nederlands te studeren, is sinds de coronaperiode erg populair. Met 130 adviezen bleef het aantal hoog in 2025.

- **Diploma-erkenning**
  Door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis zijn er voor 2025 geen cijfers voor diploma-erkenning beschikbaar.

4.3. CERTIFICERENDE TAALTESTEN NEDERLANDS

De overheid legt voor sommige beroepen, opleidingen, inburgering en de verwerving van de Belgische nationaliteit een **taalvoorwaarde** op. Wie het gevraagde taalniveau niet kan bewijzen, kan bij Atlas een taaltest afleggen. Atlas test de **niveaus A1-A2 en B1-B2.** De test bestaat uit vier subtesten (lezen, schrijven, luisteren en spreken) en een prescreening. In 2025 nam Atlas **934 subtesten** af en deed **534 prescreenings**. De daling van het aantal certificerende taaltesten ten opzichte van 2024 is te verklaren door twee factoren. Enerzijds heeft dit te maken met registratieafspraken in het klantvolgsysteem allis. De werkelijke cijfers liggen hoger. Anderzijds is er een daling in het aantal testen. We vermoeden dat de hogere retributie voor de aanvraag van de Belgische nationaliteit effect heeft op de vraag naar certificerende testen.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal lezen: cijfer voor 'schriftelijk'	-	-	797	667	839	534
Totaal luisteren: cijfer voor 'mondeling'	-	-	525	414	527	400
Totaal prescreening	-	-	713	725	881	534
Totaal	**2.425**	**2.975**	**2.035**	**1.806**	**2.247**	**1.468**

5. De doelgroep van het integratie- en inburgeringsbeleid neemt actief deel aan de samenleving: maatschappelijke participatie

5.1. ATLAS LEIDT TOE NAAR MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

Atlas leidt inburgeraars en anderstaligen toe naar sport, socioculturele organisaties en taaloefenkansen zodat ze in hun vrije tijd kunnen participeren en hun Nederlands kunnen oefenen. Sinds januari 2023 is het **participatietraject (4e pijler)** voor een deel van de inburgeraars een verplicht onderdeel van het inburgeringstraject: Atlas begeleidt inburgeraars die het participatietraject moeten volgen om het juiste aanbod te vinden. Het traject duurt **minimum 40 uur**. De activiteiten gebeuren in een Nederlandstalige context en moeten participatie op sociaal vlak bevorderen (zie **9.2.1** en **9.2.2**).

Naast toeleidingen naar participatie als onderdeel van het inburgeringstraject, leidde Atlas in 2025 ook andere anderstaligen zoals rechthebbenden en kinderen van inburgeraars toe naar sport, socioculturele verenigingen en taaloefenkansen.
Voor de **ontwikkeling en uitbreiding van participatiekansen** werkt Atlas samen met stad Antwerpen aan een netwerk van organisaties die een aanbod willen starten of uitbreiden voor inburgeraars en anderstaligen (zie **9.2.1** en **9.2.2**).

5.2. ATLAS ORGANISEERT PARTICIPATIE-ACTIVITEITEN IN SAMENWERKING MET PARTNERS

- **Taaloefenkansen**
  De conversatiegroepen van Open Inloop Taal telden 816 unieke deelnemers in 2025. Met de Zomer van Atlas boden we 25 conversatiegroepen aan en konden 43 personen Nederlands oefenen met een buddy (zie **7.2**).

- **Infosessies over thema's maatschappelijke participatie**
  In 2025 bereikten de infosessies 'rijbewijs', 'zelfstandig ondernemen' en 'DUO for a JOB' 343 inburgeraars.

- **Digitale participatie – Digilabo**
  Digilabo, de Atlaswerking die de digitale vaardigheden van inburgeraars versterkt, bereikte in 2025 een grote groep inburgeraars. Digilabo leercentrum telde 507 unieke deelnemers. Elke cursist (met uitzondering van hogeropgeleiden) kreeg bij de start van de cursus MO ook een digisessie. In die sessie leren cursisten werken met een (leen)toestel en ontdekken ze hoe ze online les kunnen volgen.

6. Oekraïne

Voor 2025 hebben we geen exact zicht op de instroom van het aantal Oekraïners in stad Antwerpen. Deze doelgroep blijft wel een grote belangstelling hebben voor de dienstverlening van Atlas. **1.147 Oekraïners sloten een eerste inburgeringscontact af.** In 2025 werden ook 394 Oekraïense minderjarigen toegeleid naar onderwijs, en bleef de vraag naar ondersteuning bij de opstart van NT2 en diploma-erkenning hoog.
In overeenstemming met het beleid op Vlaams niveau is de Oekraïnewerking sinds 2024 volledig **geïntegreerd in de reguliere werking**: het specifieke inschrijvingspunt van het loket migratie in Den Bell werd opgeheven, de infosessies en voortrajecten voor deze doelgroep zijn afgebouwd. Vandaar worden deze cijfers vanaf 2024 niet meer apart gerapporteerd.
Het team Sociaal Tolken en Vertalen (STV) zette in 2024 en 2025 sterk in op de toeleiding van gecertificeerde tolken Oekraïens naar de reguliere werking. Terwijl er in 2022 geen enkele gecertificeerde tolk Oekraïens actief was bij Atlas, waren er dat in 2025 13 (tolken ter plaatse en videotolken).
In het eerste deel van dit verslag presenteren we de cijfers voor de reguliere activiteiten inclusief Oekraïense deelnemers. Hieronder geven we een samenvattend overzicht van de cijfers uitsluitend voor de Oekraïense klanten. Ook in deze tabel zijn verschillende cijfers voor 2025 nog niet beschikbaar door de overstap naar het nieuwe klantvolgsysteem allis.

	2022	2023	2024	2025
Instroom Oekraïne in de stad (volwassenen + minderjarigen)	6.722	1.633	1359	Niet beschikbaar
Aanmeldingen Oekraïne	1.925	1.789	1725	Niet beschikbaar
NT2-gesprekken Oekraïne	3.024	1.953	1215	2792
Inschrijvingen infosessie 'Welkom in Antwerpen'	3.970	1.397	–	–
Individuele begeleidingen Voortraject	1.925	1.736	–	–
Eerste inburgeringscontracten	–	733	1304	1147
Actieve begeleidingen (na ondertekening contract)	–	547	1063	Niet beschikbaar
Aantal cursisten MO	–	415	911	1148
Aantal personen die de Vrijstellingstest MO aflegden	–	177	227	Niet beschikbaar
Aantal personen die de test MO aflegden (test na cursus + herkansers)	–	358	945	Niet beschikbaar
Inburgeringsattesten	–	314	809	986
Tolkprestaties	331	670	1.208	1.264
Deelnemers aan de Digisessies	–	428	819	Niet beschikbaar
Toeleidingen van minderjarigen Oekraïne naar onderwijs	1.260	383	418	394
Toeleidingen van minderjarigen naar de zomerschool	17	23	29	6
Aantal opgestarte dossiers diploma-erkenning	–	150	680	Niet beschikbaar
Adviezen verder studeren	114	101	150	143

BRON: CIJFERS STAD, KBI, CRT, STV-APPLICATIE, INTERNE REGISTRATIE

atlas ondersteunt diensten & organisaties

7. Atlas ondersteunt de werking van stedelijke diensten en organisaties rond de diversiteit van de stad

7.1. TAAL EN DIVERSITEITSBELEID

De teams Taal en Diversiteit van Atlas informeren, adviseren en begeleiden organisaties en stedelijke diensten in stad Antwerpen om een taal- en diversiteitsbeleid op te zetten. Zo verlagen organisaties drempels rond taal en diversiteit en maken ze hun werking toegankelijker voor medewerkers, klanten of vrijwilligers met een migratieachtergrond.

In 2025 beantwoordde Atlas **160 info- en adviesvragen**, deden we **90 trajecten** bij verschillende organisaties en stedelijke diensten in stad Antwerpen en gaven we **208 vormingen** over taal en diversiteit. We volgden de ontwikkelingen rond AI op en integreerden deze inzichten in ons aanbod, bijvoorbeeld in de vormingen duidelijke taal schrijven en duidelijke taal spreken.

Atlas zette verder in op de ondersteuning van **werkgevers** rond taal en diversiteit op de werkvloer:

- We begeleidden verschillende werkgevers binnen de projecten ‘All Inclusive’ (**9.2.5**) en ‘VDAI’ (zie **9.2.3**) en via onze reguliere werking. Daarbij ondersteunden we werkvloeren om een non-discriminatiebeleid te implementeren (o.a. ABVV, team NT2-VDAB), om op een divers-sensitieve manier en in duidelijke taal medewerkers te coachen en feedback te geven (Werkhaven), of om vooroordelen tegen te gaan (Opleidingscentrum voor Havenarbeiders).

- We zetten de begeleiding verder bij aanbieders van kinderopvang (Helan en Ferm) rond drempels op de werkvloer, maar ook rond communicatie met anderstalige ouders.
- We experimenteerden met nieuw aanbod, onder meer een intervisie voor leidinggevenden en HR-professionals in de zorgsector gericht op divers-sensitief leidinggeven.

Atlas zette verder in op de ondersteuning van het **onderwijsveld**:
- We zetten de begeleiding verder van de CLB's van het vrije, stedelijke en gemeenschapsonderwijs rond taal en diversiteit. De begeleidingen gingen over duidelijke communicatie met anderstalige ouders en het versterken van de divers-sensitieve vaardigheden binnen multidisciplinaire teams.
- Al enkele jaren begeleiden we schoolteams om via de methodiek 'DemoKlap' aan de slag te gaan met burgerschapsvaardigheden van leerlingen.
  - We werkten aan een intensieve trajectbegeleiding bij 3 Antwerpse secundaire scholen, met interventies bij en ondersteuning aan leerlingengroepen, leerkrachtengroepen en beleids- en directieteams (Sint-Agnes Hoboken, Resonant en KNMC).
  - Via inspiratiesessies bij scholen, onderwijsondersteuners en welzijnsorganisaties verspreidden we de methodiek en ontsloten we het online DemoKlap-lesmateriaal verder.
  - We ondersteunden 4 secundaire scholen uit verschillende onderwijsnetten in een denkproces en praktijktraject rond een DemoKlap- en burgerschapsleerlijn over alle graden heen (SL Resonant, SL Perspectief, Sint-Agnes Hoboken, KNMC).
- Met steun van stad Antwerpen vertaalde Atlas het bestaande DemoKlap-aanbod naar het lager onderwijs via inspiratiesessies en een co-creatief traject met leerkrachten (zie **9.1.2**).
- Op vraag van de Onderwijsraad Antwerpen lanceerden we een blended leertraject Oudergesprekken en ondersteunden een eerste groep van 6 scholen en 15 onderwijsprofessionals. We zetten hierbij in op online zelfstandig leren, opdrachten die in hun werk verweven kunnen worden, individuele ondersteuning en uitwisseling in groepsmomenten.
- We begeleidden enkele scholen buitengewoon onderwijs van het Stedelijk Onderwijs Antwerpen bij het ontwerpen van een begrijpelijker en duidelijker schoolrapport.

Binnen de **hulp- en dienstverlening** ondersteunden we verschillende organisaties om duidelijker te communiceren met patiënten. Zo werkte Ziekenhuis aan de Stroom (ZAS) met onze ondersteuning aan toegankelijkere patiëntenbrieven. Het Raster (begeleidingsdienst autisme) ontwikkelde onder onze begeleiding een handelingskader rond taalbijstand.

De samenwerking tussen de dienst Gelijke Kansen van stad Antwerpen en Atlas werd voortgezet. Dit gebeurde zowel voor de campagne 'Allemaal Antwerpenaar' als binnen het vormingsaanbod voor professionals rond thema's zoals omgaan met discriminatie en racisme en LGBTQIA+ personen met een migratieachtergrond. Binnen deze samenwerking begeleidden we twee intervisies over bias en werving bij selectie voor personeelsmedewerkers van stad Antwerpen.

7.2. ONDERSTEUNING VAN ORGANISATIES BIJ HET CREËREN EN AANBIEDEN VAN TAALOEFENKANSEN.

In 2025 namen **816 personen** deel aan de **conversatiegroepen van Open Inloop Taal**, georganiseerd door Atlas en verspreid over verschillende locaties in Antwerpen. Het hoge aantal deelnemers in combinatie met meer deelnemers per conversatiegroep zorgde ervoor dat we regelmatig de maximumcapaciteit bereikten. Bovendien vinden inburgeraars die een participatietraject doen makkelijk de weg naar conversatiegroepen.

Met de Zomer van Atlas organiseerden we een aanbod van taaloefenkansen in de zomer. Vrijwilligers begeleidden **25 groepsactiviteiten** (bv. een conversatiegroep, wandelen in de stad of samen sporten) en **43 personen oefenden Nederlands met een buddy**. We vormden de vrijwilligers in duidelijke taal spreken en conversatie stimuleren en ondersteunden hen doorheen de zomer.

In het kader van de 'Oproep Actieplan 2024-2026 Netwerk Participatietraject Antwerpen' (zie **9.2.1**) ondersteunden we de geselecteerde organisaties bij de opstart of uitwerking van een taaloefenkans. Zo ondersteunden we Kanzo bij de opstart van een buddyproject met anderstalige inburgeraars. We leerden 53 vrijwilligers hoe ze in duidelijke taal gesprekken kunnen voeren met hun buddy, en ondersteunden de organisatie bij het zoeken naar vrijwilligers, de promotie van hun aanbod en de methodieken die ze hun buddy's kunnen aanbieden.

Atlas monitort het aanbod van taaloefenkansen via de website ikdoemee.be. Organisaties beheren zelf hun aanbod op deze website, maar Atlas zorgt voor advies en ondersteuning bij het aanmaken van activiteiten en volgt vragen van organisaties op.

Op de Atlaswebsite publiceerden we een vernieuwd en meer gebruiksvriendelijk **overzicht van oefenkansen voor NT2-groepen** in de stad Antwerpen.

Ten slotte ondersteunden we stad Antwerpen om in hun vrijetijdsaanbod **taaliconen** te gebruiken, zodat anderstaligen correct kunnen inschatten hoe talig de activiteiten zijn. We vormden de communicatiemedewerkers om de juiste taaliconen toe te kennen aan het aanbod en toegankelijke promoteksten te schrijven.

7.3. MIGRATIERECHT

Atlas biedt in Antwerpen juridische ondersteuning over migratierecht. We geven info en juridisch advies, geven vormingen aan organisaties en diensten en nemen deel aan expertisenetwerken.

- **Advies**
  In 2025 behandelde Atlas **3.219 info- en adviesvragen** van professionals en rechtzoekenden over migratierecht. In juli 2025 zette Atlas de juridische dienstverlening aan particulieren via de helpdesk stop. Toch blijft het aantal info- en adviesvragen van professionals over migratierecht hoog. Het gaat om een daling van 24,04% ten opzichte van 2024, maar een stijging van 24,86% ten opzichte van 2023. Ongeveer één derde van de vragen werd gesteld door particulieren via het spreekuur van de consultatie migratierecht.
  Zoals in 2024 gingen de meeste vragen over het thema verblijfsrecht (54,99%), gezondheidszorg (13,08%), rechtspositie (exclusief gezondheidszorg; 9,39%), nationaliteit (7,27%) en familierecht (2,88%).

- **Vormingen**
  We gaven 34 vormingen aan professionals, waaronder 20 vormingen op vraag van organisaties, 12 in open aanbod en 2 vormingen voor Atlasmedewerkers. We bereikten diverse professionals zoals onderwijsprofessionals, hulpverleners, onthaalmedewerkers en studenten.

- **Nieuwsbrief**
  Om tegemoet te komen aan het hoge aantal adviesvragen rond migratierecht lanceerden we een **nieuwsbrief migratierecht** met relevante updates, veelgestelde vragen en een overzicht van ons vormingsaanbod. Zo verduidelijkten we dat Atlas in de eerste plaats organisaties vormt over migratierecht, en indien nodig bijkomend professionals ondersteunt bij specifieke juridische vragen.

- **Enkele voorbeelden van expertisenetwerken met het Antwerpse werkveld:**
  - We organiseerden lerende netwerken met het Antwerpse werkveld om kennis te delen en te verdiepen. De thema's die aan bod kwamen, waren het verblijfsstatuut van jonge kinderen in België en de wetswijzigingen (onder andere over de opvangwet, vrijwillige terugkeer en gezinshereniging).
  - We hadden regelmatig overleg met Loket Migratie van stad Antwerpen en partners over de toepassing van de regelgeving in de praktijk.

- Atlas nam deel aan de bestuursvergaderingen van de Commissie Juridische Bijstand van Antwerpen.
- Atlas overlegde regelmatig met partners en instanties over het thema toegang tot gezondheidszorg.

- **Belangrijke tendensen**
  Een aantal tendensen uit 2024 zetten zich verder in 2025, waaronder de lange wachttijden door capaciteitsproblemen bij overheidsdiensten in asiel en migratie, de moeilijke toegang tot informatie, advies en begeleiding voor rechtzoekenden en het gebrek aan ruimte bij sociale professionals om zich hierin te verdiepen. Daarnaast kregen we meer en complexere vragen over verschillende wetswijzigingen (bv. gezinshereniging).

- **Samenwerking met Universiteit Antwerpen**
  We zetten de samenwerking verder met de Faculteit Rechten van Universiteit Antwerpen. De Faculteit richtte een Legal Clinic op, waar studenten voor het vak migratierecht kennis kunnen maken met het recht in de praktijk. Verschillende studenten kregen de mogelijkheid om te observeren tijdens de consultatie migratierecht van Atlas en werden vervolgens als legal buddy gekoppeld aan een rechtzoekende.

7.4. SOCIAAL TOLKEN EN VERTALEN (STV)

Het team Sociaal Tolken en Vertalen (STV) van Atlas organiseert het **aanbod aan sociaal tolken en vertalingen** voor organisaties uit de openbare en welzijnssector in Antwerpen. Daarnaast informeert en sensibiliseert Atlas organisaties over de brede waaier aan **taalbijstand**. We doen dit op verschillende manieren: via info- en adviesgesprekken, e-learnings, vormingen, oefensessies en online artikels. We ondersteunen bij volgende thema's: werken met reguliere tolken ter plaatse, videotolken, gelegenheidstolken en andere niet-gecertificeerde tolken, vertaaltechnologie, informatieve vertalingen, enz. Samen met team Taal ondersteunt het team STV organisaties in hun zoektocht naar het juiste communicatiemiddel, waarbij ze tools en tips krijgen om taalinstrumenten op een kwalitatieve manier in te zetten in anderstalige gesprekscontexten.

- **Aantal tolk- en vertaalaanvragen**
  De algemene stijgende trend van het aantal tolkaanvragen werd na een verstoorde dienstverlening door de cyberaanval in 2023, opnieuw zichtbaar in 2024 en zette zich verder in 2025. We ontvingen **21.466 aanvragen**, waarvan uiteindelijk **14.407 gesprekken met een tolk** plaatsvonden.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verwerking van aantal tolkaanvragen	13.118	11.628	18.934	20.404	13.226	20.224	21.466

- De aanvragen kwamen uit sectoren zoals gezondheid, onderwijs, opvang van asielzoekers, welzijn en gezin. Het **aandeel videotolkaanvragen** kende een positieve evolutie en **steeg naar 26,71%**, tegenover 21,7% in 2024.
- Voor interne tolkopdrachten, voornamelijk voor de cursus Maatschappelijke Oriëntatie, vonden 26 cursussen met een tolk plaats en 34 testen MO met een tolk.
- Atlas verwerkte **592 vertaalaanvragen**, waarvan 486 voor beëdigde vertalingen zoals vertalingen van diploma's voor diploma-erkenningstrajecten.

- **Vormingen**
  Atlas STV gaf 19 vormingen op maat en 4 vormingen in open aanbod. In de vorming ‘Handige vertaalapps voor je communicatie met anderstalige klanten’ krijgen professionals informatie en tips over welke **vertaalapps en AI-vertaaltechnologie** ze kunnen inzetten in meertalige gesprekken. We lanceerden ook een nieuw aanbod in het najaar ‘Vlot een tolkgesprek leiden’. In deze intervisie wisselen professionals ervaringen en cases uit met elkaar en met een expert sociaal tolken. Zo krijgen professionals advies over moeilijkheden die ze ervaren, handvaten om de kwaliteit van tolkgesprekken te bewaken en tips om een veilige context te creëren bij gevoelige of risicovolle gesprekken met een tolk. Tot slot krijgen professionals meer inzicht in het werken met gelegenheidstolken en vertaaltechnologie zodat ook in deze gesprekken de kwaliteit maximaal kan worden gegarandeerd.

- **Intakegesprekken sociaal tolken**
  Atlas voerde 59 intakegesprekken met recent gecertificeerde sociaal tolken of vertalers. Zij meldden zich bij Atlas aan om tolk- en vertaalopdrachten uit te voeren.

- **Contingent voor Onderwijs voor inzet van sociaal tolken**
  Atlas werkt met een contingent en verdeelsleutel per onderwijsnet voor de financiering van tolkkosten bij basisscholen, secundaire scholen en CLB’s. Samen met de Onderwijsraad pasten we in 2025 een meer efficiënte toewijzing van het contingent toe, zodat scholen en CLB’s de middelen zo duurzaam mogelijk inzetten. Scholen betaalden een forfait voor elke tolkinterventie ter plaatse. Scholen kunnen het contingent inzetten voor videotolken en CLB’s voor elke tolkinterventie (tolk per plaatse en videotolk).

atlas versterkt samenleven in diversiteit

8. Atlas versterkt het samenleven in diversiteit in de stad

In 2025 verhoogden we de naamsbekendheid van Atlas in Antwerpen. Op onze communicatiekanalen brengen we verhalen van wat onze organisatie doet en promoten we ons aanbod. We communiceren gericht over thema's die de **expertise van Atlas rond samenleven in diversiteit** in de verf zetten.

Met ons aanbod willen we blijvend inspireren en activeren naar meer en beter samenleven in diversiteit. De deelnemers aan het aanbod van Atlas tonen dat ze actief begaan zijn met samenleven in diversiteit in Antwerpen. Ook omgekeerd biedt het brede aanbod van Atlas de kans om actief mee te werken aan samenleven in diversiteit.

We zetten in op:
- positionering van Atlas als referentiepunt op vlak van samenleven in diversiteit
- promotie van het aanbod van Atlas
- storytelling
- activiteiten

8.1. POSITIONERING EN PROMOTIE VAN HET AANBOD

8.1.1. Positionering en zichtbaarheid van Atlas

- **10 jaar Atlas**
  In 2025 vierden we het 10-jarig bestaan van Atlas. We lieten op onze socialemediakanalen collega's die al 10 jaar bij ons werken vertellen over hun job en maakten een intern magazine dat terugblikt op een aantal hoogtepunten in de geschiedenis van Atlas.
  Ook de andere agentschappen integratie en inburgering vierden hun 10-jarig jubileum. Het Agentschap Binnenlands Bestuur maakte met Atlas, het agentschap integratie en inburgering Vlaanderen, Amal en Huis van het Nederlands Brussel de publicatie **'10 jaar samen onderweg: van versnippering naar verbinding in integratie en inburgering'** die werd verspreid onder alle Vlaamse lokale besturen. De uitgave blikt terug op een decennium werking en werpt tegelijk een blik op de toekomst

- **Meertalige crisiscommunicatie**
  Atlas ondersteunt de crisiscel van stad Antwerpen met meertalige communicatie in acute crisissituaties, waar dat een meerwaarde is. We ontwikkelden in 2025 een werkwijze waarbij een pool van collega's automatisch vertaalde berichten op korte termijn kan nalezen. De correcte informatie plaatsen we op een aparte pagina op onze website, zodat de stad hier rechtstreeks naar kan verwijzen.

- **Subwebsite Atlas-ukraine**
  De subwebsite www.atlas-ukraine.be werd in 2025 uitgefaseerd. Oekraïners volgen nu het reguliere inburgeringstraject dat ze kunnen raadplegen op de website van Atlas die beschikbaar is in het Oekraïens.

- **Pers**
  In 2025 werd Atlas 73 keer vermeld in de pers. Hierbij een paar voorbeelden van artikels waar Atlas in aan bod kwam.
  - Op 27 februari was Bouw Wow te gast in Atlas: **HLN** 'Bouw Wow promoot jobs in de bouw voor anderstalige nieuwkomers.'
  - Op 8 mei bracht **VRT** een artikel over de cijfers uit de jaarverslagen van de agentschappen integratie en inburgering: 'Bijna 20.000 nieuwkomers volgden vorig jaar cursus die hen wegwijs maakt in onze samenleving.' Hierbij verscheen ook een **online quiz met vragen** uit de test die inburgeraars na afloop van de cursus afleggen.
  - Op 25 juni maakte **Het Nieuwsblad** en **GVA** een verslag over de opening van de Expo 'Talk of the town': 'Expo Talk of the town vertelt waarom mensen zich thuis voelen in Antwerpen. De verhalen zijn voor iedereen relevant.'
  - Op 2 juli brachten verschillende kranten het nieuws 'Recordaantal inburgeraars behaalden vorig jaar inburgeringsattest: Bijzonder positief nieuws'. **HLN**, **De Morgen**

8.1.2. Focus in communicatie op het thema 'activering'

Atlas focust steeds meer op het activeren van nieuwkomers op de arbeidsmarkt. Dat vertaalt zich ook in onze communicaties, gericht naar nieuwkomers en werkgevers. We positioneren ons als **verbindende partner in de Antwerpse arbeidsmarkt**.

Voor nieuwkomers maakten we de inloopmomenten van team Werk zichtbaarder door deze op onze website te zetten.

Voor werkgevers ontwikkelden we:
- Een **webpagina** met info over hoe Atlas kan ondersteunen bij het in contact komen met gemotiveerde nieuwkomers die werk zoeken door bijvoorbeeld samen jobevents te organiseren.
- Een **webpagina** met ons aanbod voor ondersteuning bij taal- en diversiteitsvragen op de werkvloer.

Voor de afdeling O&S lanceerden we een campagne rond **'Atlas ondersteunt organisaties om een divers personeelsbestand op te bouwen'**, waarin we deze positionering actief uitdragen. We realiseerden 2 doelgroepgerichte campagnes:
- HR-medewerkers in de zorg: een campagne rond onbewuste vooroordelen waar we onze expertise via **een artikel** 'Hoe kan je als HR-professional in de zorg inclusief leiderschap stimuleren' belichten en de intervisie met Atlas experten promoten.
- Professionals die informatie zoeken over arbeidsvoorwaarden voor niet-Belgen: een gerichte communicatiecampagne om hen door te verwijzen naar de vorming 'Werken als niet-Belg'.

Tot slot creëerde Atlas voor het beleidsrapport van het project **'Vlot en Duurzaam Activeren van Inburgeraars'** drie uitgebreide succesverhalen. Ze tonen het traject van een nieuwkomer naar werk, bekeken vanuit de nieuwkomer, de werkgever, de Atlasmedewerker die de rol van Atlas toelicht en betrokken partnerorganisaties.

8.1.3. Aanbod in de kijker

De brochure **'Naar school in Antwerpen'** (een uitgave van Atlas en LOP Antwerpen) werd inhoudelijk en vormelijk herwerkt. De brochure is beschikbaar in het Nederlands, Bulgaars, Frans, Engels, Spaans, Pools, Portugees, Roemeens en Russisch. In 2026 volgen nog vertalingen in het Arabisch, Pashtu, Farsi en Turks.

Het **zomeraanbod voor Maatschappelijke oriëntatie**, dat Atlas op maat van jongeren aanbiedt, werd extra in de kijker gezet in een nieuwe **video** die aan ouders en jongeren die in aanmerking komen voor de MO zomer uitlegt wat ze van dit aanbod kunnen verwachten.

Om de werking van Atlas rond **migratierecht** te belichten, werd een meerstemming contentstuk gecreëerd rond het **belang van toegankelijke rechtshulp voor migranten** en de impact hiervan op de samenleving. In dit contentstuk komen verschillende perspectieven samen vanuit Atlas, het bredere werkveld, de mensenrechten en de arbeidsmarkt.

Het **aanbod van infosessies DemoKlap voor het lager onderwijs** werd in de verdere looptijd van het project (tot september 2025) gepromoot via opname in de nieuwsbrief van het Stedelijk Onderwijs Antwerpen en een **LinkedIn-post** op het Atlasaccount. We promootten met een **LinkedIn-post** het lanceringsmoment van stad Antwerpen waar leerkrachten lager onderwijs nieuwe projecten konden ontdekken en waar Atlas aanwezig was met DemoKlap.

8.2. STORYTELLING EN ACTIVITEITEN

8.2.1. Storytelling

We maken in onze storytellende posts op sociale media naast berichten over de werking van Atlas, ruimte voor verhalen van inburgeraars en collega's die we ook steeds linken aan ons aanbod. We gebruiken content op meerdere relevante kanalen tegelijk om de impact te verhogen. Zo versterken we via storytelling de brand awareness van Atlas.
- We zetten steeds meer in op LinkedIn als kanaal om professionals te bereiken.
- Het **aantal volgers steeg met 25%** tot 4.589.

- Het gemiddelde engagement steeg met 15% tot gemiddeld 8,09%.
  Ter info: 2 – 3% wordt als succesvol gezien voor non-profit.
- Het aantal volgers op onze kanalen steeg naar 20.867:
  - **Facebook**: aantal volgers steeg van 12.374 naar 12.615
  - **Instagram**: aantal volgers steeg van 3.294 naar 3.663
  - **LinkedIn**: aantal volgers steeg van 3.700 naar 4.589

8.2.2. Activiteiten

- **Atlas op het plein**
  Op 13 juni 2025 vond een succesvolle 8ste editie plaats van Atlas op het plein. Met de hulp van 50 partners mocht Atlas weer 3.000 bezoekers verwelkomen op het Theaterplein. Muziek, workshops, wereldkeuken, kinder- en sportanimatie zorgden voor een fijn gevoel van verbondenheid tussen nieuwe en oude bewoners van onze stad.
  Naar aanleiding van dit evenement komt er steeds meer interesse uit andere hoeken naar advies over het laagdrempelig organiseren van een inclusief evenement. Deze vraag kwam o.a. van de Artevelde Hogeschool en de gemeente Turnhout.

- **Inburgeringsceremonie**
  Op 5 december 2025 zetten we 150 inburgeraars, samen met hun partner, in de bloemetjes tijdens onze jaarlijkse inburgeringsceremonie. Burgemeester Els van Doesburg en schepen Nabilla Ait Daoud feliciteerden hen met het behalen van hun inburgeringsattest.
  Ex-inburgeraars Rafeef en Phuday getuigden over hun traject en hun zoektocht naar manieren om Nederlands te leren en oefenen en werk te vinden.

- **Groepsbezoeken**
  We ontvangen regelmatig verzoeken van groepen die meer willen weten over de werking van Atlas. We geven steeds de voorkeur aan organisaties die mensen bereiken die nu of in de toekomst met nieuwkomers en anderstaligen zullen werken, of die kunnen bijdragen aan een correcte beeldvorming over deze doelgroepen. Dit jaar hebben we groepsbezoeken ontvangen van een team van Groep Andante, studenten Taal & Letterkunde van de Universiteit Antwerpen, studenten van de lerarenopleiding van AP Hogeschool, studenten van AP Hogeschool Journalistiek, Moeders voor Moeders en team Loket Wonen en Energie van stad Antwerpen.

- **Expo**
  Deze expo's fleurden het Atlasgebouw en de straten rond het gebouw op:
  - We startten het jaar met de expo **'Door een andere lens'** van Scum Studios. Jonge nieuwkomers ontdekten de kracht van fotografie als een middel voor zelfexpressie en storytelling. Tijdens een coaching traject leerden ze met fotografie hun focus te verleggen naar het positieve en vaardigheden te ontwikkelen om hun eigen verhaal visueel te vertellen.
  - Eind juni was de opening van de buitenexpo **'Talk of the town – Voel je thuis in Antwerpen'**. Samen met Curieus vzw portretteerde Atlas 22 mensen die in een podcastfragment vertellen hoe zij hun draai vinden in onze stad. Integreren is een tweezijdig proces en daarover vertellen zowel nieuwkomers als verwelkomers. In 2026 zal de expo uitgeleend worden aan geïnteresseerde partners en organisaties.

atlas is wendbaar naar de toekomst

9. Samenwerkingen en projecten

Projecten vormen een strategisch instrument waarmee Atlas haar decretale en stedelijke opdrachten versterkt en toekomstgericht verder ontwikkelt. Via **gerichte partnerschappen** met de andere Agentschappen Integratie & Inburgering, het Huis van het Nederlands Brussel, stad Antwerpen, VDAB, NT2-aanbieders, en een brede waaier aan lokale organisaties, kan Atlas inspelen op **nieuwe beleidsprioriteiten, maatschappelijke evoluties en veranderende ondersteuningsnoden** van nieuwkomers, anderstaligen en organisaties.

Fondsen en projectwerking bieden daarbij de noodzakelijke ruimte om vernieuwende methodieken te testen, processen te optimaliseren, bijkomende capaciteit te creëren en **innovaties te verankeren in de reguliere dienstverlening**. In 2025 werd verder gebouwd op bestaande samenwerkingen en werden nieuwe projecten opgestart of afgerond met steun van Vlaamse, stedelijke en Europese financieringskanalen.

9.1. AFGERONDE PROJECTEN IN 2025

9.1.1. Vervolgtrajecten na inburgering (VIB)

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-01-22 > 30-09-2025

Binnen het Vlaamse project 'VIB' werd een concept van **vervolgtrajecten op maat** ontwikkeld waardoor elke inburgeraar na het inburgeringstraject zelfstandig eigen doelen kan bereiken. Het project zette van 2022 t.e.m. 2025 in op onderzoek, proeftrajecten, kennisuitwisseling en conceptontwikkeling.
Binnen dit project vonden ruim 2.700 ex-inburgeraars hun weg naar de proeftrajecten, waarvan 1.172 bij Atlas. Het eindrapport en de voornaamste resultaten van het onderzoek zijn gepubliceerd en beschikbaar op de Atlaswebpagina **Vervolgtrajecten na inburgering**.

De rode draad doorheen de resultaten is het belang van (duurzaam) werk, Nederlands en opleiding/studies. Deze thema's zijn, samen met een stabiele invulling van basisbehoeften, bepalend voor een succesvolle, duurzame participatie en integratie. Het zijn ook de prioriteiten van ex-inburgeraars.
Om dit te bereiken, is er nood aan een geïntegreerde aanpak vanuit de beleidsdomeinen integratie en inburgering, werk, onderwijs en zorg. Daarnaast is er nood aan een inclusievere samenleving met gelijke kansen op de arbeids- en huizenmarkt. Voor specifieke doelgroepen zoals moeders die professioneel willen groeien, is ondersteuning op maat nodig.

Tijdens het inburgeringstraject wordt idealiter al sterker ingezet op:
- NT2-traject gericht op een duurzame educatief-professionele toekomst
- voorbereiding op onderwijs
- duidelijke informatie waardoor men actie kan ondernemen

De geleerde lessen van het project worden meegenomen in project 'VDAI' (zie **9.2.3**) waar zowel inburgeraars als ex-inburgeraars worden ondersteund bij hun vragen rond werk en onderwijs.

9.1.2. DemoKlap Lager Onderwijs - Schooljaar 2024 - 2025

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: STAD ANTWERPEN - SD| LOOPTIJD: 01-11-24 > 30-09-2025

Met DemoKlap ontwikkelde Atlas een aanbod voor leerkrachten (3e graad secundair onderwijs) rond het omgaan met uitdagende uitspraken en thema's in de klas. Uit onderzoek en vragen van scholen blijkt dat ook leerkrachten in het lager onderwijs nood hebben aan ondersteuning bij het omgaan met moeilijke gesprekken en thema's. Dankzij middelen van stad Antwerpen konden we sinds november 2024 het aanbod vertalen voor het lager onderwijs: 'DemoKlap voor lager onderwijs'.

Het project focuste op twee acties, waarmee we scholen op een laagdrempelige en krachtige manier willen ondersteunen.
- Inspiratiesessies 'Eerste Hulp Bij Uitdagende Uitspraken' voor lager onderwijs ontwikkelen en uitvoeren.
- Een cocreatief ontwikkeltraject, in samenwerking met Stedelijk Onderwijs Antwerpen (AGSO): In 2,5 dagen werkten projectmedewerkers van Atlas samen met een groep van (zorg)leerkrachten uit lagere scholen (stedelijk onderwijsnet Antwerpen) om een vertaalslag te maken van het bestaande DemoKlap-aanbod.

Belangrijke resultaten van dit project waren:
- begeleiding van 13 inspiratiesessies op lagere scholen
- 3 bijeenkomsten (2,5 dag) met deelnemers cocreatief ontwikkeltraject
- herwerking van 8 DemoKlap-tools op maat van lager onderwijs
- een rapport met een overzicht van prangende vragen en grootste uitdagingen met bijhorende noden

9.1.3. Plan Samenleven - Actie-5 Oefenkansen Nederlands organiseren

ROL ATLAS: COÖRDINATOR VOOR ACTIE 5 IN ANTWERPEN | FINANCIERING: VLAANDEREN |
LOOPTIJD: 01-10-22 > 31-12-2025

Tijdens (sportieve) contactmomenten krijgen nieuwkomers de kans om Nederlands te oefenen. Begeleiders gaan bewust om met taal en dagen deelnemers uit om Nederlands te oefenen, woorden te leren.
Atlas ondersteunt de deelnemende organisaties via gerichte vorming en coaching. Tijdens plaatsbezoeken observeren medewerkers van Atlas de activiteiten en maken zij tijd voor dialoog en feedback, met als doel de taaloefenkansen binnen de werking verder te versterken. In 2025 ondersteunde Atlas binnen dit project verschillende organisaties, goed voor een totaal van **3.820** taaloefenkansen.

In de zomer van 2025 besliste de Vlaamse Regering om de looptijd van het project te verlengen tot 31 december 2025, in plaats van de oorspronkelijke einddatum van 30 september 2025. Deze verlenging maakte het mogelijk om de opgebouwde werking verder te consolideren en extra taaloefenkansen te blijven aanbieden.

9.2. LOPENDE PROJECTEN

9.2.1. Netwerk participatietraject Antwerpen

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: EUROPESE UNIE (AMIF) -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-01-23 > 31-12-2026

Sinds januari 2023 is het participatietraject een officieel onderdeel van het inburgeringstraject. Om het participatietraject lokaal te verankeren, ondersteunt de Europese Unie (AMIF-fonds) met Vlaamse cofinanciering een regionaal organisatienetwerk om organisaties met een link met het participatietraject bij elkaar te brengen en elkaar te versterken. De totale programmaperiode duurt 6 jaar. Atlas is promotor voor stad Antwerpen, in praktijk werken we nauw samen met stad Antwerpen.

Om het organisatienetwerk vorm te geven, brachten we sinds 2023 een kerngroep van organisaties bij elkaar. De kerngroep bewaakt de evolutie en richting van het netwerk en maakt voorstellen en plannen voor activiteiten, zowel voor als binnen het netwerk.
Eind 2025 bestaat de kerngroep uit volgende organisaties: Fietsschool Sporting A (stad Antwerpen), Vrijwilligerspunt (stad Antwerpen), Red Star Line Museum (stad Antwerpen), Sporting A (stad Antwerpen), Alma (CAW), DUO for a JOB, Huizen van het Kind, Filet Divers, Fameus, Open Inloop Taal (Atlas), GATAM en Ligo.
De samenstelling van de kerngroep kan veranderen in de verdere evolutie en groei van het organisatienetwerk (zie **9.2.2**). We formuleerden concrete acties naar het brede netwerk van actoren in het participatietraject.
In 2025 zetten we met de kerngroep in op het actieplan en concrete acties naar het brede netwerk verder uit te rollen.

9.2.2. Actieplan 2024 -2026 Netwerk Participatietraject Antwerpen

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: EUROPESE UNIE (AMIF) -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-07-24 > 31-12-2028

Via Oproep 60 'Samenbouwen aan sociale netwerken voor nieuwkomers in jouw regio' ondersteunen we acties die voortkomen uit het Netwerk Participatietraject Antwerpen (zie **9.2.1**). De totale programmaperiode is 5 jaar, de eerste projectperiode loopt voor 2 jaar van juli 2024 tot juni 2026.
We zetten maximaal in op het uitbreiden van capaciteit aan participatieactiviteiten voor inburgeraars in stad Antwerpen. Sinds 2024 ondersteunen we via dit project de volgende organisaties: Lucy's, City Pirates, Alma - CAW Antwerpen, Kanzo, Fameus, Sant'Egidio en het Internationaal Comité vzw. Zij bieden samen een brede waaier aan participatieactiviteiten aan, zoals vrijwilligerswerk, praat- en doelgroepen, thematische conversatiegroepen, buddywerking, sportieve activiteiten en creatieve trajecten.

In 2025 werd Rising You partner in het Partnerschap Participatietraject. Zij organiseerden dat jaar tijdens de zomer extra taaloefenkansen en vanaf september laagdrempelige sportactiviteiten voor inburgeraars.
In 2025 hebben we op die manier een 700-tal extra plaatsen gecreëerd aan participatietrajecten voor inburgeraars. Deze activiteiten lopen nog tot 30 juni 2026. In het voorjaar 2026 wordt de inzet van de projectmiddelen voor de tweede projectperiode goedgekeurd.

9.2.3. Vlot & Duurzaam Activeren van Inburgeraars (VDAI)

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: VLAANDEREN | LOOPTIJD: 07-06-2024> 31-12-2026

De huidige Vlaamse regering bestendigt en continueert het 'Turboplan' en haar acties onder de titel proeftuinen 'Vlot en Duurzaam Activeren van Inburgeraars (VDAI)'. Atlas, het Vlaams agentschap Integratie & Inburgering, Amal en het Huis van het Nederlands Brussel zetten elk een proeftuin op die eindigt in december 2026.
Het project verloopt onder coördinatie van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB). In 2025 werden samen met het departement Werk en Sociale economie, VDAB, Onderwijs en de lokale besturen mogelijke wijzigingen aan de regelgeving voorbereid in functie van structurele opdrachten en rollen voor de Agentschappen vanaf 2027.

In 2025 werkte Atlas verder in de proeftuin vanuit volgende principes:
- De Agentschappen Integratie & Inburgering zetten hun eigenheid en specificiteit als sterkte in om een aanbod met meerwaarde te realiseren voor de doelgroep, daar waar partners misschien niet altijd in de mogelijkheid zijn om een gericht aanbod in te zetten.
- Er is een aanpak op maat van de noden van de diverse groep van inburgeraars en werkgevers.
- Het is noodzakelijk dat acties gebeuren in samenwerking met partners binnen Onderwijs, Werk en met lokale besturen, om onder andere duidelijke afspraken te maken over elkaars rollen en concrete invulling van opdrachten.
- Acties versterken bestaande initiatieven en netwerken en maximaliseren de efficiëntie ervan in functie van inburgeraars.
- De voorziene diversifiëring maakt een aanpak mogelijk naargelang de context, vooral tussen (groot)steden en landelijke regio's.

Daarnaast voerde Atlas gesprekken met haar prioritaire partners in dit project (stad Antwerpen en VDAB) om een aangepast samenwerkingsmodel uit te werken voor de toekomst rond activering van nieuwkomers en anderstaligen in de stad.

Atlas realiseerde in 2025 verschillende acties:
- 2.177 begeleidingstrajecten naar werk voor werkzoekende inburgeraars en 337 trajecten voor ex-inburgeraars
- 672 begeleidingen naar leertrajecten voor kortgeschoolden

- 64 ondersteuningstrajecten Nederlands op de opleidingsvloer
- 9 ondersteuningstrajecten bij werkgevers naar aanbod Nederlands op de werkvloer
- 465 ondersteuningstrajecten bij diploma-erkenning
- 152 begeleidingstrajecten na diploma-erkenning

In 2026 zal duidelijk worden op welke manier de aanbevelingen, conclusies en resultaten van de proeftuinen worden ingebed in de structurele opdracht van de agentschappen Integratie & Inburgering vanaf 2027.

9.2.4. Horizon - Samen op weg naar werk en welzijn

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: EUROPESE UNIE (ESF+) -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-01-24 > 31-12-2029

Samen met 15 partners (waaronder stad Antwerpen en VDAB) stapte Atlas in het organisatienetwerk 'Horizon'. Hierdoor zette het mee haar schouders onder een werking om niet-beroepsactieve Antwerpenaren met een multiproblematiek te begeleiden naar werk en welzijn. 'Horizon' wil bij deze mensen allerlei drempels wegwerken die hun welzijn en een betaalde job in de weg staan. Atlas' expertise is daarbij van belang en zorgt er mee voor dat deze mensen de begeleiding krijgen op maat van hun hulpvraag. Deelnemers die aan een traject starten, krijgen 1 coach van het begin tot het einde.
Tegelijk bouwt 'Horizon' aan 'een lerend netwerk' waarin elke partner wordt versterkt door de synergie met de andere partners en waarin iedereen de meerwaarde van deze samenwerking ervaart. 'Horizon' wil de sterkte van elk van de partners, met zijn eigen expertise en klemtonen rond werken met de doelgroep, ten volle uitspelen én tegelijk deze diversiteit inzetten om te leren van elkaar.

9.2.5. All Inclusive - Partnerschappen inclusieve werkvloeren

ROL ATLAS: PARTNER| FINANCIERING: EUROPESE UNIE (ESF+) -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 31-07-2024 > 31-12-2026

Samen met 8 partners en 3 werkgeversorganisaties (Voka, Unizo en Verso) stapten Atlas, Amal en AgII gezamenlijk in het project 'All Inclusive' in 2024. Het partnerschap strekt zich uit over heel Vlaanderen en is multidisciplinair samengesteld om tegemoet te komen aan de complexe en veelzijdige uitdagingen van ondernemingen.
Het project heeft als doel werkgevers te ondersteunen in hun groei als inclusieve onderneming. Het voorziet in een kwalitatieve dienstverlening op maat: een combinatie van inhoudelijke procesbegeleiding en individuele of collectieve professionele ondersteuning om ondernemingen te versterken.
De dienstverlening moet leiden tot concrete veranderingen op de werkvloeren, met een duurzame impact op tewerkstelling van meer kwetsbare groepen door structurele aanpassingen op de werkvloer of aan de arbeidsorganisatie op te zetten.

In 2025 startten we 5 begeleidingen, bestaande uit adviesgesprekken en vormingen voor leidinggevenden. Atlas gaf advies over de implementatie van een handelingskader non-discriminatiebeleid, de instroomkanalen en wervingsprocedures, vacatures in duidelijke taal en taalversterking van sollicitanten. Daarnaast gaven we vormingen en intervisies over de impact van migratie op de werkvloer, referentiekaders en divers-sensitief leidinggeven en coachen.

9.3. NIEUWE PROJECTEN

9.3.1. Oefenkansen Nederlands

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: VLAANDEREN| LOOPTIJD: 01-09-25 > 31-08-2028

De Vlaamse regering benadrukt het belang van het Nederlands en erkent de essentiële rol van oefenkansen. Ze lanceerde project 'Oefenkansen Nederlands' dat inzet op drie luiken:

- **Onderzoek van de impact van oefenkansen op het taalverwervingsproces**
  Het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering coördineert het onderzoek. Atlas neemt deel aan de stuurgroep, ondersteunt de onderzoekers van de UGent en neemt de resultaten mee in het ondersteuningsaanbod en de projectoproepen.

- **Meer kwalitatief en duurzaam aanbod oefenkansen**
  Atlas brengt het aanbod en de vraag naar oefenkansen Nederlands in Antwerpen in kaart i.f.v. een **behoefteplan**.
  Atlas voorziet twee projectoproepen in 2025 en in 2026 om stadsdiensten en organisaties in Antwerpen te stimuleren om **aanbod** oefenkansen Nederlands te voorzien en verankeren. De **projectoproep** van oktober 2025 resulteerde in 17 oefenkansen Nederlands die begin 2026 starten. Atlas voorziet **ondersteuning** voor de organisaties en begeleiders om kwaliteit te garanderen.
  Atlas bouwde een **communitywerking** uit voor oefenkansbegeleiders en organiseerde een eerste taalvrijwilligerscafé in september. We maakten taalvrijwilligers warm met doelgerichte promo via de **website** en affiches op interessante events zoals Zuiderzinnen waar collega's van team Taal aanwezig waren. Op **LinkedIn** werd een terugblik gepost inclusief oproep om deel te nemen aan de taalvrijwilligerscafés in 2026.
  Atlas organiseert de **Zomer van Atlas**, een aanbod van oefenkansen Nederlands dat het zomerhiaat van oefenkansen en formeel NT2-aanbod opvangt.

- **Een wervings- en sensibiliseringscampagne voor zowel anderstaligen als Nederlandstaligen (getrokken door AgII)**
  De kick-off ging door in december 2025. Atlas voorziet in 2026 de vertaling van de Vlaamse campagne naar de Antwerpse context.

10. Atlas is een wendbare organisatie

De grote uitdagingen en vele veranderingen van de inhoudelijke werking vragen om een wendbare organisatie die in staat is de uitdagingen en toekomstige verwachtingen te beantwoorden. Daarom zette Atlas ook in 2025 sterk in op verbetering en professionalisering.

10.1. VOORBEREIDING VAN HET STRATEGISCH PLAN 2026-2031

2025 was voor Atlas een **schakeljaar tussen twee legislaturen**, zowel op Vlaams als op stedelijk niveau. In dit overgangsjaar lag de focus sterk op beleidsvoorbereiding en op de voorbereiding van het **nieuwe meerjarenplan en strategisch plan** voor de periode 2026-2031.

De Vlaamse legislatuur 2024-2029 bracht nieuwe beleidslijnen voort uit het Vlaamse regeerakkoord, die de toekomstige richting van het integratie en inburgeringsbeleid mee bepalen. In nauw overleg met het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) en de andere agentschappen Integratie en Inburgering gaf Atlas inhoudelijke feedback op beleidsvoorstellen van de Vlaamse regering, onder meer met het oog op de verdere implementatie van het regeerakkoord en de geplande decreetwijzigingen die in werking zullen treden vanaf september 2027. Parallel hieraan werkte Atlas, in overleg met het stedelijk kabinet en verschillende bedrijfseenheden van stad Antwerpen, mee aan de opmaak van het **stedelijk meerjarenplan** (OMJP) 2026-2031, dat uitvoering geeft aan het stedelijke bestuursakkoord.

Deze beleidsvoorbereidende trajecten vormden samen de basis voor de ontwikkeling van een nieuw strategisch plan voor Atlas voor de periode 2026-2031, waarin de Vlaamse, stedelijke en interne uitdagingen en ambities op een samenhangende manier worden gebundeld.

10.2. DUURZAME FINANCIËLE SITUATIE – OPTIMALISATIEOEFENING 2025

De basisfinanciering van Atlas bestaat uit een Vlaamse basisenveloppe en aanvullende stedelijke middelen. De huidige Vlaamse basisfinanciering is onvoldoende om de decretale opdrachten op een kwalitatieve manier uit te voeren. De stedelijke middelen werden sterk verminderd in OMJP 2026-2031.

Atlas werkte een voorstel van optimalisatie uit waarin keuzes werden gemaakt voor de toekomstige dienstverlening. Die **optimalisatieoefening** werd in december 2025 door het bestuursorgaan goedgekeurd en verwerkt in opmaak budget 2026. Er werd een personeels- en communicatieplan opgemaakt en uitgevoerd (dec 2025 – jan 2026).

We blijven ons in de toekomst inzetten voor nieuwkomers en anderstaligen (inburgering & NT2) en Antwerpse organisaties, maar focussen op de **kern van onze opdrachten**. Hierdoor worden een aantal onderdelen van de dienstverlening stopgezet of afgebouwd in de loop van 2026. Dit heeft ook een impact op de samenwerking met verschillende partners.

Een overzicht van de grootste veranderingen:
- Maatschappelijke participatie: we doen enkel nog toeleidingen naar sport- en vrijetijdsaanbod voor inburgeraars die het participatietraject moeten volgen als onderdeel van het inburgeringstraject.
- We stoppen een aantal (deel)werkingen, zoals Taalbubbels+ (voor vrouwen met migratie-achtergrond), Stadsklap (binnen maatschappelijke oriëntatie), Digilabo, consultatie Migratierecht

(voor particulieren), vertaalloket voor diploma's, advies over verder studeren, buddywerking in samenwerking met KDG, stadsbeurzen voor hogere niveaus Nederlands bij Linguapolis.
- We stoppen (na dit schooljaar) met Open Inloop Taal (taaloefenkansen die Atlas zelf organiseert).
- We doen minder procesbegeleidingen op vlak van diversiteit.
- We stoppen de financiële tussenkomsten in tolk- en vertaalopdrachten.
- We geven geen financiële ondersteuning meer aan Ligo op vlak van patrimonium.

Tegelijk blijft Atlas gesprekken voeren over de Vlaamse basisfinanciering. 2026 is een overgangsjaar, waarin middelen B1M (B1 mondeling) beperkt kunnen ingezet worden om de Vlaamse onderfinanciering te dekken. Het zal belangrijk zijn om een duurzaam financieringsmodel uit te werken vanaf 2027, waarin een aantal structurele opdrachten wijzigen (B1M, activering, inburgering vanuit het buitenland, retributie, enz.).

10.3. DIGITALE TRANSFORMATIE EN INNOVATIE

De Vlaamse Regering stelde 15 miljoen euro ter beschikking van de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel voor **digitaliseringsprojecten in het integratie- en inburgeringsbeleid**. In 2022 keurde de Vlaamse Regering de vastlegging van deze middelen goed en kon de verdere operationalisering van de digitaliseringsprojecten van start gaan (Vlaams digitaliseringsprogramma).

De middelen worden ingezet op 6 werven of projecten waaronder de Kruispuntbank Inburgering (KBI), community building en digital marketing, klantenportaal, online leren, Nederlandse taalverwerving en digitale wendbaarheid.
Samen met de andere agentschappen en het Huis van het Nederlands Brussel werd, onder aansturing van het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering en met ondersteuning van Digitaal Vlaanderen, het programma uitgevoerd. Voor werf 1 (KBI) en werf 2 (CRM) werd een **gezamenlijke oplossing binnen Salesforce** uitgewerkt. Die applicatie kreeg de naam **allis**.
In het voorjaar van 2025 lag de focus op de go-live en doorontwikkeling van allis inburgering & NT2. De go-live had ook na mei 2025 een grote impact op de dienstverlening van Atlas en op de dienstverlening van belangrijke partners zoals NT2. Het systeem zal nog verder doorontwikkeld worden in 2026. Door de agentschappen werden regelmatig impactnota's opgemaakt en bezorgd aan het kabinet van de Vlaams minister van Integratie en Inburgering en het stedelijk kabinet integratie & inburgering om de impact te monitoren.
Allis Samenleven is voorlopig nog niet in gebruik bij Atlas. Er werd gewerkt aan de verdere doorontwikkeling om de tool optimaal te kunnen inzetten. Allis STV is uitgesteld naar 2026.
Op vlak van innovatie lanceerde Atlas een interne aanpak en beleid voor generatieve AI.

Atlas ging van start met een oefening rond klantgerichte dienstverlening. Die oefening wordt in 2026 verdergezet.

10.4. ANALYTISCHE RAPPORTERING

In 2025 startten we met de herwerking van onze boekhouding, waarbij bestaande processen herbekeken worden (aankoopproces, facturatieflow, interne opvolging). In opdracht van ABB werd er gestart met een jaarlijkse analytische rapportering binnen elk van de agentschappen. Dit traject loopt verder in 2026.

10.5. BOUWPROJECT ATLAS II

In de loop van 2025 werd er verder getekend aan het ontwerp van het gebouw op de Copernicussite. De kosten voor de renovatie waren sinds de start in 2020 bijna verdrievoudigd. In het stedelijk meerjarenplan (OMJP) werden de toekomstige investeringsbudgetten voor de Copernicussite geschrapt. Hierdoor moest het project stopgezet worden. In de loop van 2026 bekijkt Atlas opnieuw met AG Vespa hoe we de logistieke noden en het ruimtetekort van Atlas voor de toekomst kunnen oplossen.